

Ontwikkelingsvolgmodel Zeer Jonge Kinderen

**Ontwikkelingslijn
Geletterdheid**

ZJK Geletterdheid: Ontluikende geletterdheid, lezen

KL	0		1		2		3	
Niveau	1	2	3	4	5	6	7	8

Reageert op
menselijk geluid
en gaat zelf
geluiden
produceren.

Brabbelt de eerste
woordjes/
klanken.

Bekijkt plaatjes/
concrete
afbeeldingen.
Gaat dingen
benoemen met
eigen woordjes.

Pakt zelf
boekjes om te
kijken. Gebruikt
hetzelfde woord
voor meerdere
dingen die (bijna)
hetzelfde zijn;
bekijken van een
(bekend) boekje.

Beleeft plezier
aan het
herhalend samen
samen bekijken
van een boekje
met een
verhaaltje erbij.

Vraagt om het
voorlezen van
een boekje (veel
herhaling).
Bekijkt ookp[eigen
initiatief met
herhaling en
plezier steeds
weer hetzelfde
boek.

Imiteert
leesgedrag:
pseudo-lezen en-
schrijven
(=
tekenen).Leest
voor aan pop of
knuffel in spel.

Geeft woorden
met kriebels aan.
Nog geen
herkenbare
lettertekens.
De schrijfsels
hebben wel
betekenis voor
het kind.

Basale ontwikkelinglijnen:

reageert op geluiden..... symbolen

Observaties:

Acties: experimenteren, vertellen, bekijken, bladeren, schrijven/tekenen.

Observatiewijzer:	♦ initiatief: ♦ betrokkenheid: ♦ betekenisverlening: ♦ plezier in het experimenteren, verkennen: ♦ herhalend bezig zijn: ♦ gericht vragen stellen: ♦ probleemoplossend gedrag: ♦ overdracht van het geleerde naar andere situaties:	is gericht op handelen, onderneemt initiërend gedrag heeft actief, gericht, explorerend gedrag laat merken dat deze activiteit betekenisvol voor hem is; het doet het kind iets geniet van het verkennend bezig zijn met plaatjes, boekjes e.d. doet hetzelfde vraagt naar zaken die zijn belangstelling hebben komt zelf tot oplossingen gebruikt het geleerde in andere situaties
--------------------------	--	--

Concrete omschrijvingen ontwikkelingsfasen:

Herkent en maakt zelf geluiden.	Brabbelt klanken/woordjes.	Bekijkt afbeeldingen/plaatjes die herkenbaar zijn. Geniet van het samen kijken.	Hond = woef. Koe = boe. Wijst in een boekje dieren aan.	Vraagt om het samen bekijken van een boek 'Hier lees.' Bladert door het prentenboek. Vindt het leuk dat er voorgelezen wordt.	'Nog keer.' Is een veel gehoorde vraag.	Doet net alsof het leest of schrijft. 'Lezen' elkaar of pop/knuffel een verhaaltje voor.	'Schrijft' kriebels en benoemt deze. Vertelt een verhaaltje bij een plaatje.
---------------------------------	----------------------------	---	---	---	---	---	---

Beschrijving tussendoelen / indicatoren: Ontluikende geletterdheid, lezen

♦ Kijkt anderen aan en maakt geluiden. ♦ Volgt met de ogen 1, 2 of 3 voorwerpen in de nabijheid.	♦ Brabbelt in korte klanken, die veelal beginnen met een medeklinker. ♦ Bekijkt een plaat met meerdere afbeeldingen uitgebreid en neemt deze in zich op.	♦ Heeft plezier in het samen boekjes bekijken, aanwijzen en benoemen. ♦ Benoemt mensen, dieren en dingen met eigen, soms verkorte namen en woordjes. ♦ Bekijkt intens prenten met dat de aandacht trekt.	♦ Pakt zelf bekende boekjes om te bekijken. ♦ Gebruikt één woord voor meerdere dingen, die hetzelfde of bijna hetzelfde zijn. ♦ Benoemt plaatjes. ♦ Merkt kleine verschillen in plaatjes op.	♦ Vraagt en nodigt de volwassene uit om samen te kijken naar de plaatjes. ♦ Wijst iets in een plaat aan en/of merkt er iets over op.	♦ Vraagt de volwassene herhaaldelijk om voor te lezen uit eenzelfde boekje. ♦ Zoekt steeds afbeeldingen die bij elkaar horen (bijv. koe en kalfje),	♦ Doet alsof het leest. ♦ Doet alsof het schrijft. ♦ Leest in spel voor aan een ander kind, pop of knuffel ♦ Ontdekt de samenhang tussen tekst en plaatje	♦ 'Schrijft' kriebels en benoemt deze vanuit eigen betekenissen. ♦ Vertelt een verhaal bij een plaatje ♦ Vertelt zelf het verhaal uit een bekend boekje na ♦ Kan voorspellen waar het boek overgaat bij het zien van de omslag van het boek ♦ Kan de volwassene naspelen als deze in een rollenspel, een fragment uit een boek voorspeelt,
---	---	--	---	---	--	--	--